

ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

1. Στοιχεία πενταγράμμου: Κλειδί, οπλισμός, χρόνος, μέτρο, διαστολή, διπλή διαστολή, σημεία επανάληψης, ελλιπές μέτρο.
2. Αναγνώριση φθόγγων στα κλειδιά του ΣΟΛ και του ΦΑ. Μεταφορά μελωδίας από ένα κλειδί σε άλλο, στο ίδιο ύψος ή σε απόσταση οκτάβας.
3. Γνώση των αξιών των φθόγγων και παύσεων (ολόκληρο, μισό, τέταρτο, όγδοο, δέκατο έκτο, μισό παρεστιγμένο, τέταρτο παρεστιγμένο με όγδοο, όγδοο παρεστιγμένο με δέκατο έκτο).
4. Σημεία αλλοίωσης:
  - α. Δίεση (#) Ψηλώνει τη νότα 1 ημιτόνιο
  - β. Ύφεση (b) Χαμηλώνει τη νότα 1 ημιτόνιο
  - γ. Αναίρεση (♯) Ακυρώνει τη # ή την b και επαναφέρει τη νότα στη φυσική της κατάσταση.

5. Αναγνώριση τόνων και ημιτονίων.

Ένας τόνος έχει 2 ημιτόνια.

Φυσικά ημιτόνια: ΜΙ-ΦΑ και ΣΙ-ΝΤΟ.

Διατονικά ημιτόνια: Τα ημιτόνια που έχουν διαφορετικό όνομα νότων π.χ. ΦΑ-ΣΟΛb.

Χρωματικά ημιτόνια: Τα ημιτόνια που έχουν ίδιο όνομα νότων π.χ. ΦΑ-ΦΑ#

6. Διαστήματα: Αναγνώριση, κατασκευή με δοσμένη νότα

2ας, 3ης, 6ης, 7ης: ελαττωμένα, μικρά, Μεγάλα, Αυξημένα

4ης, 5ης, 8ης: ελαττωμένα, Καθαρά, Αυξημένα

7. Μείζονες (Ματζόρε) Κλίμακες μέχρι 2# και 2b

Ημιτόνια στις βαθμίδες 3-4 και 7-8, στις υπόλοιπες βαθμίδες έχουμε τόνους.

8. Ελάσσονες (μινόρε) κλίμακες: σχετικές των πιο πάνω μειζόνων κλιμάκων

α. Φυσική ελάσσονα: Παίρνει τον οπλισμό της σχετικής μείζονας. Ανιούσα και κατιούσα η ίδια μορφή.

β. Αρμονική ελάσσονα: Παίρνει τον οπλισμό της σχετικής μείζονας + έχουμε αύξηση της 7ης βαθμίδας κατά ένα ημιτόνιο, ανιούσα και κατιούσα μορφή η ίδια.

γ. Μελωδική ελάσσονα: Παίρνει τον οπλισμό της σχετικής μείζονας + έχουμε αύξηση της 6ης και 7ης βαθμίδας κατά ένα ημιτόνιο στην ανιούσα μορφή, στην κατιούσα μορφή αναιρούνται οι αυξήσεις και μένει μόνο ο οπλισμός της σχετικής μείζονας κλίμακας.

9. Συγχορδίες: Αναγνώριση , κατασκευή με δοσμένη νότα , μετατροπή από ένα είδος σε άλλο.

Οι συγχορδίες κτίζονται πάνω σε διαστήματα 3^{ης}. Η βάση(θεμέλιος) απέχει διάστημα 3^{ης} από τη μεσαία νότα(μέση) και διάστημα 5^{ης} από την κορυφή.

Μείζονες Συγχορδίες (χαρούμενες)

Οι μείζονες συγχορδίες περιέχουν μία 3^η Μεγάλη και μία 5^η Καθαρή (π.χ. ΝΤΟ-ΜΙ-ΣΟΛ).

Αυξημένες Συγχορδίες (διάφωνες)

Οι αυξημένες συγχορδίες είναι μείζονες συγχορδίες στις οποίες αυξάνεται η 5^η βαθμίδα(κορυφή) κατά 1 ημιτόνιο (π.χ. ΝΤΟ-ΜΙ-ΣΟΛ#) .Περιέχουν μία 3^η Μεγάλη και μία 5^η Αυξημένη.

Ελάσσονες Συγχορδίες (λυπημένες)

Οι ελάσσονες συγχορδίες περιέχουν μία 3^η μικρή και μία 5^η Καθαρή(π.χ. ΛΑ-ΝΤΟ-ΜΙ).

Ελαττωμένες Συγχορδίες (διάφωνες)

Οι ελαττωμένες συγχορδίες είναι ελάσσονες συγχορδίες στις οποίες ελαττώνεται η 5^η βαθμίδα (κορυφή) κατά 1 ημιτόνιο. (π.χ. ΛΑ-ΝΤΟ-ΜΙb).Περιέχουν μία 3^η μικρή και μία 5^η ελαττωμένη.

10. Λατινική αρίθμηση συγχορδιών:

Στις Μείζονες κλίμακες:

I, ii, iii, IV, V, vi, vii^o

Στις ελάσσονες κλίμακες:

i, ii^o, iii⁺, iv, V, VI, vii^o

Οι βασικές συγχορδίες(Κύριες) είναι οι: I, IV και V ενώ οι υπόλοιπες είναι δευτερεύουσες.

11. Βαθμίδες κλιμάκων: Τονική , Επιτονική, Μέση , Υποδεσπόζουσα, Δεσπόζουσα, Επιδεσπόζουσα, Προσαγωγέας , (Άνω) Τονική.

12. Ορολογίες εκτέλεσης

Ορολογίες δυναμικής/έντασης:

p (piano)= εκτελούμε σιγά, **pp(rianiissimo)**=εκτελούμε πολύ σιγά

mp(mezzo piano)=εκτελούμε σχεδόν σιγά, **mf (mezzo forte)**= εκτελούμε σχεδόν δυνατά

f (forte)= εκτελούμε δυνατά, **ff (fortissimo)**=εκτελούμε πολύ δυνατά

Crescendo=σταδιακή αύξηση στην ένταση

Diminuendo ή decrescendo=σταδιακή μείωση στην ένταση

Legato=εκτελούμε τις νότες ομοιόμορφα 'δεμένες'.

Staccato=εκτελούμε τις νότες ‘κοφτές’.

Ορολογίες που επηρεάζουν τη ρυθμική αγωγή:

Adagio= εκτελούμε αργά

Andante=εκτελούμε σε ρυθμό περπατήματος

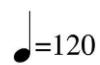
Allegro=εκτελούμε γρήγορα

Presto=εκτελούμε πάρα πολύ γρήγορα

Ritartando (rit.) ή Ralletando (rall.)= σταδιακή μείωση στην ταχύτητα (tempo)

Κορώνα=Κρατάμε τη νότα λίγο παραπάνω από την αξία της

120 κτύποι(παλμοί) αξίας ενός τετάρτου σε ένα λεπτό.

13.Ανάλυση σύντομου μουσικού αποσπάσματος.

- Αναγνώριση της τονικότητας, της μορφής, των φράσεων (2μετρες ή 4μετρες), της ρυθμικής αγωγής, του μέτρου , της δυναμικής.
- Μεταφορά σε άλλο κλειδί ή άλλη τονικότητα.
- Υπόδειξη συγκεκριμένων σημείων , π.χ. του προσαγωγέα , αλλοιώσεις , σημεία επανάληψης , παρεστιγμένα , παύσεις κλπ.

14. Προαιρετική άσκηση Αρμονίας , για όσους μαθητές κατέχουν ήδη κάποιες γνώσεις. Θα δοθεί ένα θέμα 4 μέτρων για εναρμόνιση , με χρήση συγχορδιών σε ευθεία κατάσταση.